adipem et pilos pariter, fecitque massas et dedit in
os draconis, et disruptus est draco. Et dixit: Ecce quem
colebatis. Quod cum audissent Babylonii, in-
dignati sunt vehementer. Et congregati adversum re-
gem dixerunt: Iudeus factus est rex. Bel destruxit, dra-
conem interfecit, et sacerdotes occidit. Et cum venissent
ad regem dixerunt: Trade nobis Danielem, alioquin
interficiemus te et domum tuam. Vidit ergo rex quod irru-
erent in eum vehementer, et necessitate compulsus tra-
didit eis Danielem. Qui miserunt eum in lacum le-
onum, et erat ibi sex diebus. Porro in lacu erant sep-
tem leones, et dabantur eis cotidie duo corpora et
due oves. Et tunc non data sunt eis, ut devora-
rent Danielem. Erat autem Abacuc propheta in Iudea,
et ipse coxerat pulmentum, et intriverat panes in alve-
olo, et ibat in campum ut ferret messoribus. Di-
xitque angelus domini ad Abacuc: Fer prandium quod habes
in Babylonem Danieli, qui est in lacu leonum. Et
dixit Abacuc: Domine, Babylonem non vidi, et lacum
nescio. Et apprehendit eum angelus domini in vertice e-
ius, et portavit eum capillo capitis sui, posuitque eum
in Babylone supra lacum in impetu spiritus sui. Et clama-
vit Abacuc dicens: Daniel, serve dei, tolle prandium quod
misit tibi deus. Et ait Daniel: Recordatus es mei, deus,
et non dereliquisti diligentes te. Surgensque
Daniel comedit. Porro angelus domini restituit Ab-
acuc confestim in loco suo. Venit ergo rex die septima
ut lugeret Danielem, et venit ad lacum, et introspexit,
et ecce Daniel sedens. Et exclamavit rex voce
magna dicens: Magnus es, domine deus Danielis.
Et extraxit eum. Porro illos qui perditionis eius causa fuerant in-
tromisit in lacum, et devorati sunt in momento co-
ram eo.

Prologus.

Non idem ordo est duodecim prophetarum apud Hebreos
qui et apud nos. Unde secundum id quod ibi legitur,
hic quoque dispositi sunt. Osee commatricus est, et
quasi per sententias loquens. Iohel planus in principio, in fine
obscurior. Et usque ad Malachiam habent singuli pro-
prietates suas, que, eorundem sermonum legisque doctoribus
Hebreis, annuntiant. Et quia nunc longum est de
omnibus dicere, hoc tantum vos, o Paula et Eustochium, admonitas
volo, unum librum esse duodecim prophetarum, et Osee sinchronon
Esaye. Malachiam vero Aggei et Zacharie fuisse
temporibus. In quibus autem non ponitur tempus in titulo,
sub illis eos regibus prophetasse sub quibus et hii qui ante eos ha-
bent titulos prophetaverunt.

Alius prologus.

Temporibus Ozie et Ioathe, Achaz et Ezechie regum Iuda,
qui in capite sunt positi. Aliqui enim di-
cunt quod ab Esdra scriba in omnibus prophetis sic fuerit titu-
latum, ut per se unusquisque nomine propheta absolute cognosci
noscatur. Ipse autem Esdras, qui ultimus prophetarum
scribitur, Malachie nomine. Alii vero dicunt quod ab ipsis
prophetis per spiritum sanctum, ut certa sunt conscripta.

Incipit Osee propheta.

I VERBUM
domini quod factum est ad Osee filium
Beeri in diebus Ozie, Ioathan,
Achaz, Ezechie regum Iuda,
et in diebus Ieroboam filii Ioas
regis Israel. Principium loquendi
domini in Osee. Et dixit dominus ad
Osee: Vade, sume tibi uxorem for-
nicationum, et fac tibi filios fornicationum, quia fornicans
fornicabitur terra a domino. Et abiit et accepit Gomer filiam
Debelaim. Et concepit et peperit filium. Et dixit dominus ad
eum: Voca nomen eius Iezrahel, quoniam adhuc modicum
et visitabo sanguinem Iezrahel super domum Iehu, et
quiescere faciam regnum domus Israel. Et in die
illa conteram arcum Israel in valle Iezrahel. Et con-
cepit adhuc et peperit filiam. Et dixit ei: Voca nomen eius Absque
misericordia, quia non addam ultra misereri domui Israel,
sed oblivione obliviscar eorum. Et domui Iuda mi-
serebor, et salvabo eos in domino deo suo. Et non sal-
vabo eos in arcu et gladio et bello, et equis et in
equitibus. Et ablactavit eam que erat absque misericordia.
Et concepit et peperit filium. Et dixit: Voca nomen eius Non populus meus,
quia vos non populus meus, et ego non ero vester. Et erit
numerus filiorum Israel quasi arena maris que sine mensura
est et non numerabitur. Et erit in loco ubi dicetur eis: Non populus meus
vos, dicetur eis: Filii dei viventis. Et congregabuntur
filii Iuda et filii Israel pariter, et ponent sibimet caput
unum, et ascendent de terra, quia magnus dies Iezrahel.
Dicite fratribus vestris: Populus meus,
et sorori vestre: Misericordiam consecuta. Iudicate matrem ve- II
stram, iudicate, quoniam ipsa non est uxor mea, et ego non
vir eius. Auferat fornicationes suas a facie sua,
et adulteria sua de medio uberum suorum, ne forte ex-
poliem eam nudam, et statuam eam secundum diem na-
tivitatis sue, et ponam eam quasi solitudinem, et sta-
tuam eam quasi terram inviam, et interficiam eam siti. Et fili-
orum illius non miserebor, quoniam filii fornicationum sunt,
quia fornicata est mater eorum. Confusa est que concepit eos,
quia dixit: Vadam post amatores meos, qui dant panes
mihi et aquas meas, lanam meam et linum meum, oleum me-
um et potum meum. Propter hoc ecce ego sepiam viam tuam spinis, et se-
piam eam maceria, et semitas suas non inveniet.
Et sequetur amatores suos et non apprehendet eos,
et queret eos et non inveniet. Et dicet: Vadam et rever-
tar ad virum meum priorem, quia bene mihi erat tunc magis
quam nunc. Et hec nescivit quia ego dedi ei frumentum
et vinum et oleum, et argentum multiplicavi ei et
aurum, que fecerunt Baal. Ideo convertar et sumam fru-
mentum meum in tempore suo, et vinum meum in tempore suo, et
liberabo lanam meam et linum meum, que operiebant igno-
miniam eius. Et nunc revelabo stultitiam eius in
oculis amatorum eius, et vir non eruet eam de ma-
nu mea. Et cessare faciam omne gaudium eius,
sollempnitatem eius, neomeniam eius et sabbatum eius et
omnia festa tempora eius. Et corrumpam vineam eius et fi-
cum eius, de quibus dixit: Mercedes mee hec sunt que

dedissent mihi amatores mei. Et ponam eam in saltum
et comedet illam bestia agri. Et visitabo super eam
dies baalim quibus accendebat incensum et orna-
batur inaure sua et monili suo et ibat post amato-
res suos et mei obliviscebatur dicit dominus.
Propter hoc ecce ego lactabo eam et ducam eam in soli-
tudinem et loquar ad cor eius. Et dabo ei vinitores
eius ex eodem loco et vallem achor ad aperien-
dam spem. Et canet ibi iuxta dies iuventutis
sue et iuxta dies ascensionis sue de terra egypti.
Et erit in die illa ait dominus vocabit me vir meus
et non vocabit me ultra baalim. Et auferam
nomina baalim de ore eius et non recordabitur ultra
nominis eorum. Et percutiam eis fedus in die illa cum be-
stia agri et cum volucre celi et cum reptili terre.
Et arcum et gladium et bellum conteram de terra et dor-
mire eos faciam fiducialiter. Et sponsabo te mihi in
sempiternum. Et sponsabo te mihi in iustitia et iudicio
et in misericordia et in miserationibus. Et sponsabo te mihi in fide et
scies quia ego dominus. Et erit in die illa exaudiam
dicit dominus. exaudiam celos et illi exaudient terram.
et terra exaudiet triticum et vinum et oleum et hec exaudi-
ent iezrahel. Et seminabo eam mihi in terram et
miserebor eius que fuit absque misericordia. Et dicam non
populo meo populus meus es tu. et ipse dicet dominus deus meus
es tu.

III
Et dixit dominus ad me. Adhuc vade dilige mu-
lierem dilectam amico et adulteram. Sicut dili-
git dominus filios israel et ipsi respectant ad deos alie-
nos et diligunt vinacia uvarum. Et fodi eam
(et dimidio choro ordei) mihi xv argenteis et choro ordei. Et dixi ad eam
Dies multos expectabis me. non fornicaberis et non
eris viro. sed et ego expectabo te. Quia dies multos se-
debunt filii israel sine rege et sine principe et sine
sacrificio et sine altari et sine ephod et sine therafin.
Et post hec revertentur filii israel et querent dominum deum su-
um et david regem suum et pavebunt ad dominum et ad
bonum eius in novissimo dierum.

IIII
Audite verbum domini filii israel quia iudicium domino cum
habitatoribus terre. Non est enim veritas et non est misericordia
et non est scientia dei in terra. Maledictum et mendacium et homi-
cidium et furtum et adulterium inundaverunt et sanguis san-
guinem tetigit. Propter hoc lugebit terra et infirmabi-
tur omnis qui habitat in ea. in bestia agri et in vo-
lucre celi. Sed et pisces maris congregabuntur. Verumtamen
unusquisque non iudicet et non arguatur vir. Populus
enim tuus sicut hii qui contradicunt sacerdoti. Et corrues
hodie et corruet et propheta tecum. Nocte tacere feci ma-
trem tuam. Conticuit populus meus eo quod non habuerit scientiam.
Quia tu scientiam repulisti repellam te ne sacerdo-
tio fungaris mihi. Et oblita es legis dei tui. ob-
liviscar filiorum tuorum et ego. Secundum multitudinem
eorum sic peccaverunt mihi. gloriam eorum in ignomini-
am commutabo. Peccata populi mei comedent et ad in-
iquitatem eorum sublevabunt animas eorum. Et erit
sicut populus sic sacerdos. Et visitabo super eum vias eius.
et cogitationes eius reddam ei. Et comedent et non
saturabuntur. fornicati sunt et non cessaverunt. quoniam
dereliquerunt dominum in non custodiendo. Fornicatio et
vinum et ebrietas aufert cor. Populus meus in lig-
no suo interrogavit et baculus eius annuntiavit
ei. Spiritus enim fornicationum decepit eos et for-
nicati sunt a deo suo. Super capita montium sac-
rificabant et super colles accendebant thimia-
ma. subter quercum et populum et therebintum quia
bona erat umbra eius. Ideo fornicabuntur filie
vestre et sponse vestre adultere erunt. Non visitabo
super filias vestras cum fuerint fornicate et super spon-
sas vestras cum adulteraverint. quoniam ipsi cum meretricibus
versabantur et cum effeminatis sacrificabant. Et
populus non intelligens vapulabit. Si fornicaris
tu israel non delinquat saltem iuda. Et nolite in-
gredi in galgala et ne ascenderitis in bethaven.
neque iuraveritis vivit dominus. Quoniam sicut vacca lasci-
viens declinavit israel. nunc pascet eos dominus quasi a-
gnum in latitudine. Particeps idolorum ephraim
dimitte eum. Separatum est convivium eorum. for-
nicatione fornicati sunt. dilexerunt afferre
ignominiam protectores eius. Ligabit eum spiritus
in alis suis et confundentur a sacrificiis suis.

V
Audite hoc sacerdotes et attendite domus
israel et domus regis auscultate. quia vobis iu-
dicium est. quoniam laqueus facti estis speculationi
et rete expansum super thabor. et victimas de-
clinastis in profundum. Et ego eruditor omni-
um eorum. Ego scio ephraim et israel
non est absconditus a me. quia nunc for-
nicatus est ephraim contaminatus est israel. Non
dabunt cogitationes suas ut revertantur ad deum
suum. quia spiritus fornicationis in medio eorum et dominum
non cognoverunt. Et respondebit arrogantia is-
rael in facie eius. et israel et ephraim ruent in iniqui-
tate sua. ruet etiam iudas cum eis. In gregibus
suis et in armentis suis vadent ad querendum dominum
et non invenient. ablatus est ab eis. In dominum pre-
varicati sunt. quia filios alienos genuerunt.
Nunc devorabit eos mensis cum partibus suis.
Clangite buccina in gabaa tuba in rama.
ululate in bethaven post tergum tuum beniamin.
Ephraim in desolatione erit in die correptionis. (fractus iudicio)
in tribubus israel ostendi fidem. Facti sunt prin-
cipes iuda quasi assumentes terminum. super eos ef-
fundam quasi aquam iram meam. Calumpniam pa-
tiens ephraim fractus iudicio. quoniam cepit abi-
re post sordem. Et ego quasi tinea ephraim et
quasi putredo domui iuda. Et vidit ephraim
languorem suum et iudas vinculum suum. Et abi-
it ephraim ad assur et misit ad regem ulto-
rem. Et ipse non poterit salvare vos nec solvere
poterit a vobis vinculum. Quoniam ego quasi leena e-
phraim et quasi catulus leonis domui iuda. Ego
ego capiam et vadam. tollam et non est qui eruat.
Vadens revertar ad locum meum. donec defici-
atis et queratis faciem meam.

vi In tribulatione sua mane consurgent ad me. Venite et revertamur ad Dominum, quia ipse cepit et sanabit nos, percutiet et curabit nos. Vivificabit nos post duos dies; in die tertia suscitabit nos, et vivemus in conspectu eius. Sciemus sequemurque ut cognoscamus Dominum. Quasi diluculum preparatus est egressus eius, et veniet quasi imber nobis temporaneus et serotinus terre. Quid faciam tibi Ephraim? Quid faciam tibi Iuda? Misericordia vestra quasi nubes matutina, et quasi ros mane pertransiens. Propter hoc dolavi in prophetis, occidi eos in verbis oris mei, et iudicia tua quasi lux egredientur. Quia misericordiam volui et non sacrificium, et scientiam Dei plus quam holocausta. Ipsi autem sicut Adam transgressi sunt pactum, ibi prevaricati sunt in me. Galaad civitas operantium ydolum supplantata sanguine. Et quasi fauces virorum latronum, particeps sacerdotum in via interficientium pergentes de Sichem, quia scelus operati sunt. In domo Israel vidi horrendum: ibi fornicationes Ephraim, contaminatus est Israel. Sed et Iuda, pone messem tibi, cum convertero captivitatem populi mei.

vii Cum sanare vellem Israel, revelata est iniquitas Ephraim et malitia Samarie, quia operati sunt mendacium, et fur ingressus est spolians latrunculus foris. Et ne forte dicant in cordibus suis omnem malitiam eorum me recordatum, nunc circumdederunt eos adinventiones sue, coram facie mea facte sunt. In malitia sua letificaverunt regem, et in mendaciis suis principes. Omnes adulterantes quasi clibanus succensus a coquente. Quievit paululum civitas a commixtione fermenti, donec fermentaretur totum. Dies regis nostri: ceperunt principes furere a vino. Extendit manum suam cum illusoribus, quia applicuerunt quasi clibanum cor suum cum insidiaretur eis. Tota nocte dormivit coquens eos; mane ipse succensus quasi ignis flamme. Omnes calefacti sunt quasi clibanus, et devoraverunt iudices suos. Omnes reges eorum ceciderunt; non est qui clamet in eis ad me. Ephraim in populis ipse commiscebatur; Ephraim factus est subcinericius panis qui non reversatur. Comederunt alieni robur eius, et ipse nescivit; sed et cani effusi sunt in eo, et ipse ignoravit. Et humiliabitur superbia Israel in facie eius, nec reversi sunt ad Dominum Deum suum, et non quesierunt eum in omnibus his. Et factus est Ephraim quasi columba seducta non habens cor. Egyptum invocabant, ad Assyrios abierunt. Et cum profecti fuerint, expandam super eos rete meum, quasi volucrem celi detraham eos; cedam eos secundum auditionem cetus eorum. Ve eis quoniam recesserunt a me; [vastabuntur] quia prevaricati sunt in me. Et ego redemi eos, et ipsi locuti sunt contra me mendacia. Et non clamaverunt ad me in corde suo, sed ululabant in cubilibus suis; super triticum et vinum ruminabant, recesserunt a me. Et ego erudivi eos et confortavi brachia eorum, et in me cogitaverunt malitiam. Reversi sunt ut essent absque iugo; facti sunt quasi arcus dolosus; cadent in gladio principes eorum a furore lingue sue. Ista subsannatio eorum in terra Egypti.

viii In gutture tuo sit tuba quasi aquila super domum Domini, pro eo quod transgressi sunt fedus meum et legem meam prevaricati sunt. Me invocabunt: Deus meus, cognovimus te Israel. Proiecit Israel bonum; inimicus persequetur eum. Ipsi regnaverunt et non ex me; principes extiterunt et non cognovi. Argentum suum et aurum suum fecerunt sibi ydola, ut interirent. Proiectus est vitulus tuus Samaria; iratus est furor meus in eos. Usquequo non poterunt emundari? Quia ex Israel et ipse est; artifex fecit illum, et non est Deus, quoniam in aranearum telas erit vitulus Samarie. Quia ventum seminabunt et turbinem metent; culmus stans non est in eo, germen non faciet farinam; quod et si fecerit, alieni comedent eam. Devoratus est Israel; nunc factus est in nationibus quasi vas immundum. Quia ipsi ascenderunt ad Assur, onager solitarius sibi; Ephraim munera dederunt amatoribus. Sed et cum mercede conduxerint nationes, nunc congregabo eos, et quiescent paulisper ab onere regis et principum. Quia multiplicavit Ephraim altaria ad peccandum, facte sunt ei are in delictum. Scribam ei multiplices leges meas, que velut aliene computate sunt. Hostias afferent, immolabunt carnes et comedent, et Dominus non suscipiet eas. Nunc recordabitur iniquitatem eorum, et visitabit peccata eorum; ipsi in Egyptum convertentur. Et oblitus est Israel factoris sui, et edificavit delubra; et Iudas multiplicavit urbes munitas; et mittam ignem in civitates eius, et devorabit edes illius.

ix Noli letari Israel, noli exultare sicut populi, quia fornicatus es a Deo tuo; dilexisti mercedem super omnes areas tritici. Area et torcular non pascet eos, et vinum mentietur eis. Non habitabunt in terra Domini; reversus est Ephraim in Egyptum, et in Assyriis pollutum comedit. Non libabunt Domino vinum, et non placebunt ei. Sacrificia eorum quasi panis lugentium; omnes qui comedent eum contaminabuntur, quia panis eorum anime ipsorum non intrabit in domum Domini. Quid facietis in die sollempni, in die festivitatis Domini? Ecce enim profecti sunt a vastitate; Egyptus congregabit eos, Memphis sepeliet eos. Desiderabile argentum eorum urtica hereditabit, lappa in tabernaculis eorum. Venerunt dies visitationis, venerunt dies retributionis. Scitote Israel stultum prophetam, insanum virum spiritualem, propter multitudinem iniquitatis tue et multitudinem amentie. Speculator Ephraim cum Deo meo; propheta laqueus ruine factus est super omnes vias eius, insania in domo Dei eius. Profunde peccaverunt sicut in diebus Gabaa. Recordabitur iniquitatem eorum, et visitabit peccata eorum. Quasi uvas in deserto inveni Israel, quasi prima poma ficulnee in cacumine eius vidi patres eorum. Ipsi autem intraverunt ad Beelphegor, et abalienati sunt in confusionem, et facti sunt abhominabiles sicut ea

que dilexerunt. Ephraim quasi avis avolavit. Glo-
ria eorum a partu et ab utero et a conceptu. Quod si enutri-
erint filios suos absque liberis eos faciam in homi-
nibus. Sed et ve eis cum recessero ab eis. Ephraim ut
vidi Tyrus erat fundata in pulchritudine. Et E-
phraim educet ad interfectorem filios suos. Da eis
Domine. Quid dabis eis? Da eis vulvam sine liberis. et u-
bera arentia. Omnes nequitie eorum in Galgala.
quia ibi exosos habui eos. Propter maliciam adin-
ventionum eorum de domo mea eiciam eos. Non
addam ut diligam eos. Omnes principes eorum re-
cedentes. Percussus est Ephraim. radix eorum ex-
siccata est. fructum nequaquam facient. Quod et si ge-
nuerint interficiam amantissima uteri eorum. Abii-
ciet eos Deus meus. quia non audierunt eum. et erunt vagi
in nationibus.

Vitis frondosa Israel. fructus adequatus est ei. Secundum
multitudinem fructus sui multiplicavit al-
taria. iuxta ubertatem terre sue exuberavit simulacris.
Divisum est cor eorum. nunc interibunt. Ipse confringet si-
mulacra eorum. depopulabitur aras eorum. Quia nunc di-
cent. non est rex nobis. Non enim timemus Dominum. et rex
quid faciet nobis. Loquimini verba visionis in-
utilis et ferietis fedus. et germinabit quasi amaritudo
iudicium super sulcos agri. Vaccas Bethaven colu-
erunt habitatores Samarie. quia luxit super eum
populus eius. et editui eius super eum exultaverunt in gloria eius.
quia migravit ab eo. Siquidem et ipse in Assur dela-
tus est munus regi ultori. Confusio Ephraim capi-
et. et confundetur Israel in voluntate sua. Transire
fecit Samaria regem suum. quasi spumam super faciem
aque. et disperdentur excelsa ydoli peccatum Israel.
Lappa et tribulus ascendet super aras eorum. et dicent
montibus operite nos. et collibus cadite super nos. Ex
diebus Gabaa peccavit Israel. ibi steterunt. Non com-
prehendet eos in Gabaa prelium super filios iniquitatis.
Iuxta desiderium meum corripiam eos. Congregabuntur
super eos populi cum corripientur propter duas iniquitates
suas. Ephraim vitula docta diligere trituram.
Et ego transivi super pulchritudinem colli eius. Ascen-
dam super Ephraim. arabit Iudas. confringet sibi sulcos
Iacob. Seminate vobis in iusticia. et metite in o-
re misericordie. Innovate vobis novale. Tempus autem
requirendi Dominum cum venerit qui docebit vos iu-
sticiam. Arastis impietatem. iniquitatem messuistis.
comedistis frugem mendacii. Quia confisus es in vi-
is tuis. in multitudine fortium tuorum. Consur-
get tumultus in populo tuo. et omnes munitiones tue
vastabuntur. sicut vastatus est Salmana a domo eius
qui iudicavit Baal in die prelii. matre super filios
allisa. Sic fecit vobis Bethel. a facie malicie ne-
XI quitiarum vestrarum.

Sicut mane transiit pertransiit rex Israel. Quia
puer Israel. et dilexi eum. et ex Egypto vo-
cavi filium meum. Vocaverunt eos. sic abierunt a
facie eorum. Baalim immolabant. et simulacris
sacrificabant. Et ego quasi nutricius Ephraim por-
tabam eos in brachiis meis. et nescierunt quod cu-
rarem eos. In funiculis Adam traham eos. in vin-
culis caritatis. Et ero eis quasi exaltans iugum super
maxillas eorum. Et declinavi ad eum ut vesceretur.
Non revertetur in terram Egypti. et Assur ipse rex eius.
Quoniam noluerunt converti. Cepit gladius in civitatibus eius. et
consumet electos eius. et comedet capita eorum. Et populus
meus pendebit ad reditum meum. Iugum autem im-
ponetur eis simul quod non auferetur. Quomodo dabo te
Ephraim. protegam Israel? Quomodo dabo te sicut
Adama. ponam te ut Seboim? Conversum est in me cor
meum. pariter conturbata est penitudo mea. Non faciam
furorem ire mee. non convertar ut disperdam Ephraim.
quoniam Deus ego et non homo. in medio tui sanctus. et non ingrediar
civitatem. Post Dominum ambulabunt. quasi leo ru-
giet quia ipse rugiet. et formidabunt filii maris.
Et avolabunt quasi avis ex Egypto. et quasi columba de
terra Assiriorum. et collocabo eos in domibus suis dicit
Dominus. Circumdedit me in negatione Ephraim.
et in dolo domus Israel. Iudas autem testis descendit cum
Deo. et cum sanctis fidelibus. XII

Ephraim pascit ventum. et sequitur estum. tota
die mendacium et vastitatem multiplicat. et fedus cum
Assiriis iniit. et oleum in Egyptum ferebat. Iudici-
um ergo Domini cum Iuda. et visitatio super Iacob. iuxta
vias eius. et iuxta adinventiones eius reddet ei. In u-
tero supplantavit fratrem suum. et in fortitudine sua
directus est cum angelo. et invaluit ad angelum. et
confortatus est. Flevit et rogavit eum. In Bethel in-
venit eum. et ibi locutus est nobiscum. Et Dominus Deus exercitu-
um. Dominus memoriale eius. Et tu ad Deum tuum converteris.
Misericordiam et iudicium custodi. et spera in Deo tuo semper.
Chanaan in manu eius statera dolosa. calumpniam
dilexit. Et dixit Ephraim. Verumtamen dives ef-
fectus sum inveni ydolum michi. Omnes labores mei
non invenient michi iniquitatem quam peccavi. Et ego
Dominus Deus tuus ex terra Egypti. adhuc sedere te faciam
in tabernaculis. sicut in diebus festivitatis. Et lo-
cutus sum super prophetas. et ego visionem multipli-
cavi. et in manu prophetarum assimilatus sum. Si Gal-
gaad ydolum ergo frustra erant in Galgal bubus
immolantes. Nam et altaria eorum quasi acervi super
sulcos agri. Fugit Iacob in regionem Syrie. et ser-
vivit Israel in uxorem. et in uxore servavit. In propheta autem
eduxit Dominus Israel de Egypto. et in propheta servatus est.
Ad iracundiam me provocavit Ephraim. in ama-
ritudinibus suis. et sanguis eius super eum veniet.
et obprobrium eius restituet ei Dominus suus. XIII

Loquente Ephraim horror invasit Israel. Deli-
quit in Baal. et mortuus est. Et nunc addi-
derunt ad peccandum. feceruntque sibi conflatile de argento
suo. quasi similitudinem ydolorum. Factura artificum to-
tum est. His ipsi dicunt. Immolate homines vitulos adoran-
tes. Ideo erunt quasi nubes matutina. et sicut ros
matutinus preteriens. Sicut pulvis turbine raptus
ex area. et sicut fumus de fumario. Ego autem Dominus De-
us tuus ex terra Egypti. et deum absque me nescies. et sal-

vatorem non est praeter me. Ego cognovi te in deserto in terra solitudinis. Iuxta pascua sua, et adimpleti sunt et saturati, levaverunt cor suum, et obliti sunt mei. Et ego ero eis quasi leaena, sicut pardus in via Assyriorum. Occurram eis quasi ursa raptis catulis, et dirumpam interiora iecoris eorum, et consumam eos ibi quasi leo; bestia agri scindet eos. Perditio tua Israel, tantummodo in me auxilium tuum. Ubi est rex tuus? maxime nunc salvet te in omnibus urbibus tuis; et iudices tui, de quibus dixisti: Da mihi regem et principes. Dabo tibi regem in furore meo, et auferam in indignatione mea. Colligata est iniquitas Ephraim, absconditum peccatum eius. Dolores parturientis venient ei; ipse filius non sapiens. Nunc enim non stabit in contritione filiorum. De manu mortis liberabo eos, de morte redimam eos. Ero mors tua, o mors; ero morsus tuus, inferne. Consolatio abscondita est ab oculis meis, quia ipse inter fratres dividet. Adducet urentem ventum dominus de deserto ascendentem, et siccabit venas eius, et desolabit fontem eius; et ipse diripiet thesaurum omnis vasis desiderabilis. Pereat Samaria, quoniam ad amaritudinem concitavit deum suum; in gladio pereant, parvuli eorum elidantur, et fetae eius discindantur.

XIIII Convertere Israel ad dominum deum tuum, quoniam corruisti in iniquitate tua. Tollite vobiscum verba, et convertimini ad dominum, et dicite ei: Omnem aufer iniquitatem, et accipe bonum; et reddemus vitulos labiorum nostrorum. Assur non salvabit nos, super equum non ascendemus, nec dicemus ultra Dii nostri opera manuum nostrarum; quia eius qui in te est misereberis pupilli. Sanabo contritiones eorum, diligam eos spontanee, quia aversus est furor meus ab eis. Ero quasi ros, Israel germinabit sicut lilium, et erumpet radix eius ut Libani. Ibunt rami eius, et erit quasi oliva gloria eius, et odor eius ut Libani. Convertentur sedentes in umbra eius; vivent tritico, et germinabunt quasi vinea; memoriale eius sicut vinum Libani. Ephraim quid mihi ultra idola? Ego exaudiam et dirigam eum; ego ut abietem virentem; ex me fructus tuus inventus est. Quis sapiens et intelliget ista? intelligens, et sciet haec? quia rectae viae domini, et iusti ambulabunt in eis; praevaricatores vero corruent in eis.

Prologus

Sanctus Iohel apud hebreos post Osee ponitur. Et sicut ibi sub nomine Ephraim ad X tribus refertur vaticinium, quod vel Samaria vel Israel saepe memoratur, sic in hunc prophetam omne quod dicitur ad tribum Iuda et ad Ierusalem pertinere credendum est, et nullius solo nomine Israel, idest X tribuum, in mentione. Tempora quoque quibus prophetavit eadem accipe quae in Osee legimus in titulo: Ozie, Ioathan, Achaz et Ezechie regum Iuda, et in diebus Ieroboam filii Ioas regis Israel. Porro sicut ibi de sermone domini ad meritum eius refertur, ita hic non ad ordinationem illius qui fit dicitur, ut alibi legimus. Dixit in fide et in sollicitudine. Audite autem in superioribus scripto non est ille qui in aure sonat, sed qui corde percipitur. Unde illud quod dominus loquitur in evangelio: Qui habet aures audiendi audiat. Quod autem dicitur grece monogeneos, latine sonat: auribus percipite. Percipite non aure sed corde percipitur. Quod senes sunt et celestes, audiunt spiritualia. Quod autem omnes, appellantur terreni, auribus percipiunt. Ubi enim ait: Audite, ibi minores ponuntur, non ad simplicem tantum illorum sonum, sed ad reconditam quae dicitur intelligentiam pertinet. In genesi loquitur Lamech ad uxores suas Ada et Sella: Audite vocem meam uxores Lamech, auribus percipite sermones meos, quia virum occidi in vulnus meum et iuvenem in livorem meum. Et Ysaias: Audite celi et auribus percipe terra.

Iohel filius Fanuel describit terram XII tribuum eruca, bruco, locusta, rubigine vastante corruptam, et post eversionem prioris populi effusum iri spiritum sanctum super servos dei et ancillas, idest super CXX credentium nomina, et effusum in cenaculo Syon. Qui CXX ab uno usque ad XV paulatim et per incrementum insurgentes XV graduum numero efficiunt, qui in psalterio mystice continentur.

Iohel de tribu Ruben natus in agro Bethoron, ubi etiam in pace mortuus est atque sepultus.

VERBUM domini quod factum est ad Iohel filium Fatuel. Audite hoc senes et auribus percipite omnes habitatores terrae: si factum est istud in diebus vestris aut in diebus patrum vestrorum? Super hoc filiis vestris narrate, et filii vestri filiis suis, et filii eorum generationi alterae. Residuum erucae comedit locusta, et residuum locustae comedit bruchus, et residuum bruchi comedit rubigo. Expergiscimini ebrii et flete, et ululate omnes qui bibitis vinum in dulcedine, quoniam periit ab ore vestro. Gens enim ascendit super terram meam fortis et innumerabilis; dentes eius ut dentes leonis, et molares eius ut catuli leonis. Posuit vineam meam in desertum, et ficum meam decorticavit; nudans spoliavit eam, et proiecit: albi facti sunt rami eius. Plange quasi virgo accincta sacco super virum pubertatis suae. Periit sacrificium et libatio de domo domini; luxerunt sacerdotes ministri domini. Depopulata est regio, luxit humus, quoniam devastatum est triticum, confusum est vinum, elanguit oleum. Confusi sunt agricolae, ululaverunt vinitores super frumento et hordeo, quia periit messis agri. Vinea confusa est, et ficus elanguit; malogranatum, et palma, et malum, et omnia ligna agri aruerunt, quia confusum est gaudium a filiis hominum. Accingite vos et plangite sacerdotes, ululate ministri altaris; ingredimini, cubate in sacco, ministri dei mei, quoniam interiit de domo dei vestri sacrificium et libatio. Sanctificate ieiunium, vocate coetum, congregate senes, omnes habitatores terrae in domum dei vestri, et cla-